

آیین نامه مالکیت فکری دانشگاه

مقدمه

نظام مالکیت فکری به عنوان یکی از زیرساخت‌های ضروری برای توسعه دانش‌بنیان از جمله الزامات و زیرساخت‌های توسعه فناوری و نوآوری و تکمیل زنجیره ایده تا ثروت است. یکی از ملزومات اولویت‌دار ارتقای نظام مالکیت فکری در جامعه، افزایش آگاهی عمومی و دانش تخصصی نسبت به آن است. این دانش و آگاهی زمینه‌ساز مشارکت اجتماعی و همسوسدن باورها و رفتارهای جامعه با انتظارات و هنجارهای مطلوب نظام مالکیت فکری است.

تجاری سازی و عرضه محصولات دانش بنیان به بازار، نکته بارز و ویژگی دانشگاه‌های نسل سوم است که در آن، این دانشگاه از طریق توسعه و واگذاری حق مالکیت فکری، در قالب قراردادهای واگذاری حق امتیاز و یا ایجاد شرکتهای دانش بنیان، به توسعه اقتصاد دانش بنیان ملی کمک می کند. هدف، تولید علم و فناوری است که به عنوان دارایی فکری علاوه بر ارزش معنوی می تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد درآمد نماید. تبیین خط مشی و ضوابط مالکیت فکری در موسسات علمی و پژوهشی از جمله الزامات موفقیت در تجاری سازی نتایج تحقیقات است.

این آیین نامه و ضوابط، در راستای تحقق یکی از وظایف وزارت بهداشت مبنی بر "فراهم نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت فکری" تشریح نحوه حمایت از ایجاد دارایی‌های فکری، ایجاد انگیزه برای پدید آورنده/پدیدآورندگان، چگونگی تجاری سازی در قالب قراردادهای واگذاری حق امتیاز و تاثیر آن در ارتقای اعضای هیات علمی پرداخته و ابعاد مختلف این موضوع را تشریح می نماید.

ماده ۱- تعاریف

شرکت دانش بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع

و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می‌شود.

تجاری سازی: فرایند خلق محصول و خدمت، بر مبنای یک دانش فنی نوین و عرضه پایدار آن در بازار است که بتواند برای خود، مشتری جذب نموده و به جریان نیازهای مشتری متصل گردد.

کارگزار مالی: نهاد مالی است که وظیفه ارایه خدمات مالی نوین مورد نیاز، جهت تجاری سازی را در قالب‌هایی مانند سرمایه گذاری ریسک پذیر، تسهیلات کم بهره و ارایه ضمانت‌های مورد نیاز بر عهده دارد.

دارایی فکری (intellectual property): دارایی‌های حاصل از خلاقیت‌های فکری انسان که می‌تواند در زمینه های مختلف (نظیر اختراعات، طرح های صنعتی، نرم افزارهای رایانه ای) دستاوردهای علمی و پژوهشی وی اطلاق گردد.

به صورت خاص در زمینه‌های فنی، منظور از دارایی فکری، دانش فنی یا توانایی فنی از نوع دارایی غیرفیزیکی و ناملموس است که قابلیت خلق ارزش از طریق ارایه محصول یا خدمت مرتبط به بازار را دارد. این دارایی از طریق ثبت اختراع داخلی یا بین المللی یا گواهی اسرار تجاری، در انحصار دارنده آن درآمده و از طریق قراردادهای واگذاری حق امتیاز، امکان بهره برداری از آن برای شرکت‌های دانش بنیان فراهم می‌شود.

پدید آورنده/پدیدآورندگان: به فرد یا افراد حقیقی اطلاق می‌گردد که یکی از مصادیق دارایی فکری را (در زمان همکاری با دانشگاه و با استفاده از تسهیلات آن) ایجاد کرده باشند.

واگذاری امتیاز بهره برداری از دارایی فکری (licensing): قراردادی است بین مالک دارایی فکری و متقاضی بهره برداری از آن دارایی که به موجب آن قرارداد، متقاضی در قبال پرداخت مبلغی (به صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول (رویالتی) و یا مبلغی ثابت)، مجوز بهره برداری از دارایی فکری را بدست می‌آورد.

حامی (sponsor): افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیر دولتی) هستند که در کنار دانشگاه و پدیدآورنده/پدیدآورندگان در ایجاد دارایی فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.

کمیته مالکیت فکری: متشکل از معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه، مدیر فناوری دانشگاه، رییس مرکز رشد، مشاور حقوقی مرکز رشد، صاحب ایده و مجری (محقق یا نماینده محققین) می باشد.

ماده ۲- اهداف

۱- ایجاد انگیزه برای مجریان پژوهشی در راستای خلق و توسعه فناوری‌های ارزش آفرین، تسهیل توسعه دارایی‌های فکری با ارزش برای دانشگاه و مجری پژوهشی، تشویق و ارتقای خلاقیت و نوآوری در پژوهشگاه به منظور کسب مزیت اقتصادی

۲- ایجاد درآمد پایدار دانش بنیان برای دانشگاه و کمک به تجاری سازی دستاوردهای محصولات دانش بنیان

۳- فراهم سازی زمینه‌های توسعه علم و فناوری از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت‌ها و اشاعه و بکارگیری دستاوردهای جدید پژوهشی و فناوری در کشور

۴- نهادینه سازی حقوق مالکیت فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در افراد جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و به تبع آن افزایش امکان تجاری سازی دستاورد-های در راستای منافع عمومی، ثبت و حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه

۵- ارائه چارچوبی شفاف و تبیین حقوق و تعهدات دانشگاه، پدیدآورنده/پدیدآورندگان و حامیان در ارتباط با دارایی‌های فکری ایجاد شده و در نتیجه، کاهش اختلاف در زمینه حقوق مالکیت فکری

۶- آگاه ساختن افرادی که از اعتبارات، تسهیلات و یا امکانات دانشگاه استفاده می‌نمایند نسبت به حقوق مالکیت فکری و به ویژه نحوه پوشش دادن هزینه‌ها و تقسیم منافع مادی و معنوی حاصل از آن

۷- توسعه مهارت محققین برای درک، تفسیر و تحلیل اطلاعات فنی- حقوقی و تجاری پتنت ها (پروانه ثبت اختراعات) و دیگر اسناد مالکیت فکری- استفاده از اطلاعات حاصل از تحلیل اسناد مالکیت فکری برای هدایت و راهبری طرحهای استراتژیک تحقیقاتی.

ماده ۳- اصول کلی

۱- این آیین نامه و ضوابط بر تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیات علمی، دانشجویان، کارشناسان) و بطور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات این دانشگاه (در راستای انجام یک فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده نماید، حاکم می‌باشد. لازم است همه افراد فوق در بدو استخدام و یا در چارچوب قراردادهای پروژه‌های تحقیقاتی، در تعهدنامه ای رعایت مفاد این آیین نامه و ضوابط را قبول و امضا نمایند.

۲- دانشگاه در نتایج مادی از هرگونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات دانشگاه انجام شود، دارای حق خواهد بود، مگر اینکه در قرار داد شرایط دیگری ذکر شده باشد.

۳- چنانچه پدیدآورنده/پدیدآورندگان ادعا نمایند که دارایی فکری، بدون استفاده موثر از منابع و امکانات دانشگاه حاصل شده است، در صورت بررسی مدارک و پذیرش ادعای مذکور توسط شورای فناوری، دانشگاه بصورت مکتوب اعلام می‌نماید که ادعایی را مبنی بر مالکیت آن دارایی فکری ندارد.

۴- میزان سهم دانشگاه، پدیدآورنده/پدیدآورندگان و حامی و نیز امکان استفاده و بهره برداری آنها از دارایی فکری حاصله، در قرارداد همکاری منعقد تعیین می‌گردد. در کارهای گروهی، درصد سهم کلیه افرادی که در ایجاد یک دارایی فکری مشارکت داشته اند باید قبل از ارایه درخواست تقاضای ثبت، بصورت مکتوب مشخص گردد. در صورت عدم توافق و در مواردی که درصد سهم هریک از افراد مزبور مشخص نشده باشد، منافع حاصله بصورت مساوی بین آنها تقسیم خواهد شد.

۵- افرادی که فعالیت آنها با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا با کمک بودجه دانشگاه، منجر به ایجاد نوعی از دارایی فکری گردد موظفند در اسرع وقت و قبل از هرگونه افشا اطلاعات مربوط برای سایرین و یا اقدام به ثبت و نشر آنها، معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه را در جریان قرار داده و اطلاعات مربوط را برای آن واحد افشا نموده و هماهنگی لازم را با آن بعمل آورند. رعایت این امر در قراردادهای همکاری بین افراد و دانشگاه مورد تاکید قرار می‌گیرد.

۶ - در صورتی که برای پدید آوردن مالکیت فکری، تجهیزاتی از محل اعتبارات دانشگاه تهیه شده باشد، آن تجهیزات با رعایت مقررات مربوط، مال اختصاصی دانشگاه خواهد بود.

۷- کارکنان دانشگاه و اعضای هیات علمی منصوب از سوی دانشگاه، موظف به عدم افشاء اسرار، توصیفات و داده‌های مالکیت فکری بوده و ملزم به رعایت جوانب امانت داری در مورد اطلاعات ارائه شده مربوط به مالکیت فکری توسط طرف قرارداد هستند.

۸ - چنانچه تخلف کارکنان و اعضای هیات علمی منصوب، حسب تشخیص کمیته مالکیت فکری و یا شورای فناوری دانشگاه موجب خسارات مادی یا معنوی به دانشگاه شود، دانشگاه می‌تواند موضوع را از طریق قانونی پیگیری نماید.

۹ - سیاست گذاری، برنامه ریزی و تصمیم گیری در مورد حقوق مالکیت فکری در دانشگاه توسط شورای فناوری دانشگاه انجام می‌شود.

۱۰ - هر شخصی که مدعی وجود یا مقتضیات یکی از موضوعات مالکیت فکری متناسب با رسالت دانشگاه باشد، می‌تواند درخواست مشارکت در اثبات، ایجاد، ثبت یا بهره برداری از آن را به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تقدیم نماید. درخواست شامل تمامی داده ها، توصیفات، ترسیمات، اسناد و مدارک و هرآنچه را که برای دستیابی به ثبت مالکیت فکری لازم است می‌باشد.

۱۱ - در مواردی که حسب تشخیص معاون پژوهش و فناوری، حضور مدعی جهت تبیین و توضیح داده‌های مربوط به مالکیت فکری ضروری است، باید در محل و زمان تعیین شده حاضر شوند.

۱۲ - مدعی پیش از ثبت مالکیت فکری، بدون مجوز کتبی دانشگاه، با هیچ دستگاه اجرایی در معنی ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری یا اشخاص موضوع حقوق خصوصی، هیچ گونه اقدامی جهت مذاکره، انعقاد قرارداد، ثبت، بهره برداری و تجاری سازی در مورد مالکیت فکری انجام نخواهد داد؛ در غیراین صورت و همچنین در مواردی که به علت تقصیر مدعی، اقدام به انتشار یا ارائه ی مطالب علمی مربوط به مالکیت فکری شود، دانشگاه، مالک و دارنده مالکیت فکری مورد ادعا گردیده و حق تقدیم اظهار نامه و ثبت مالکیت فکری به نام دانشگاه را به مرجع صلاحیت دار خواهد داشت، در غیر اینصورت دانشگاه می‌تواند موضوع را از طریق قانونی پیگیری نماید.

۱۳ - در صورتی که مالکیت فکری مورد ادعا، واجد اصالت نبوده یا در زمره‌ی موارد خارج از حیطه‌ی حمایت باشد، به شیوه مناسب و ضمن تبیین آن نتیجه را در فوریتی متعارف به آگاهی مدعی می‌رساند.

۱۴ - دانشگاه در موضوعات مالکیت فکری پدید آمده، ممکن است برحسب مورد پدیدآورنده، شریک، مالک یا بهره بردار از حقوق باشد. در هر حال در قراردادهای تنظیمی مالکیت فکری باید سهم دانشگاه در مالکیت فکری معلوم باشد.

۱۵ - در مواردی که مالکیت فکری بین دانشگاه و شخص دیگر مشترک است، در صورت ثبت و صدور گواهی نامه‌ی مربوط از سوی مرجع صلاحیت دار، مالکیت فکری، مال مشاع دانشگاه و شخص دیگر بوده و حقوق مادی و معنوی ناشی از آن توسط شورای فناوری دانشگاه تعیین خواهد شد؛ تصرفات حقوقی یا مادی طرفین در مالکیت فکری براساس گواهی نامه، تابع قواعد مربوط به مال مشاع و عقد شرکت مدنی خواهد بود.

۱۶ - سود قابل تقسیم ناشی از مالکیت فکری پس از کسر اعتبارات هزینه شده به تایید امور مالی دانشگاه موافق قرارداد بین دانشگاه و ذی نفع تقسیم می‌گردد.

۱۷ - در صورت ثبت هریک از طبقات مالکیت فکری که نتیجه‌ی اشتراک دانشگاه با شخص یا اشخاص دیگر در بوجود آمدن آن یا ثمره بهره‌گیری از نیروی انسانی یا تجهیزات یا تامین مالی دانشگاه می‌باشد، دانشگاه با شخص یا اشخاص دیگر بر حسب مورد، پدیدآورنده مشترک آن یا مالک یا بهره بردار انحصاری یا غیر انحصاری حقوق ناشی از مالکیت فکری خواهد بود.

۱۸ - در صورت ثبت نشدن مالکیت فکری، چنانچه نتایج به دست آمده به صورت یک اثر علمی قابل عرضه باشد، عرضه آن همواره باید با تبیین کامل نقش دانشگاه در پدیدآمدن آن اثر باشد.

۱۹ - به منظور تبیین حقوق دانشگاه، پیش از اقدام در آن موارد، قراردادی متناسب با هریک موضوعات توسط واحد حقوقی مالکیت فکری با طرف دیگر منعقد شده و نتیجه از سوی معاون پژوهش و فناوری به شورای فناوری دانشگاه جهت تصویب اطلاع داده می‌شود.

۲۰ - تخلف یا تقصیر مدعی مانع دادخواهی دانشگاه در دادگاه، در جبران تمام ضرر و زیان های مادی و معنوی و همچنین منافع تقویت شده و احتمالی دانشگاه نخواهد بود.

۲۱ - اعضا، کارشناسان و اعضای شورای فناوری و اشخاصی که به نحوی به داده های مربوط به مالکیت فکری دسترسی می یابند، مشمول تبصره ذیل خواهند بود:

تبصره: در صورت ادعای تخلف از سوی صاحبان ایده، شورای فناوری بدون حضور و رای آن عضو، به موضوع رسیدگی می نماید؛ در صورت اثبات تخلف، ذینفع می تواند علیه او در دادگاه صلاحیت دار دادخواهی نماید.

۲۲ - ارزیابی و سنجش علمی مالکیت فکری مورد ادعا ممکن است توسط اعضای هیات علمی دانشگاه یا با ارجاع به سایر مراجع صلاحیت دار انجام شود.

۲۳ - پیش از تصدیق اصالت مالکیت فکری، اقدام به ثبت، هزینه و بهره برداری از مالکیت فکری نخواهد شد.

۲۴ - در صورت صدور پروانه بهره برداری، انعقاد قرار داد و حصول عوایدی از آن محل، پیش از تقسیم سود حاصل، تمامی هزینه های مترتب بر فرآیند ثبت مالکیت فکری با ارائه ی اسناد مالی مربوط به آن از سوی امور مالی دانشگاه، از محل عواید حاصل از مالکیت فکری کسر شده، به حساب دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۲۵ - میزان سهم هریک به تفکیک در گواهی نامه ثبت، به هنگام تقدیم اظهار نامه ثبت قید خواهد شد.

ماده ۴- انواع دارایی فکری

دارایی فکری به دست آمده از طریق ذیل حاصل می شود:

۱ - دارایی فکری ناشی از سرمایه گذاری و یا اختصاص بودجه از سوی دانشگاه

۲ - دارایی فکری ناشی از اعطای تسهیلات از سوی دانشگاه با بازپرداخت

۳ - دارایی فکری ناشی از اجرای قراردادهای ارتباط با صنعت

۴ - دارایی فکری ناشی از پایان نامه ها و رساله های دانشجویی

۵ - دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از دانشگاه از جمله سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و حمایتی و یا شرکتهای و موسسات خصوصی؛

۶- دارایی فکری ناشی از تولید اثر ادبی، هنری و نرم افزارها و سایر مواردی که در بند های فوق و جود ندارند.

تبصره: در خصوص انواع دارایی های فکری، شورای فناوری دانشگاه با توجه به نقش دانشگاه، پدید آورندگان و حامی در مورد سهم آنان تصمیم گیری خواهد کرد.

ماده ۵- ضوابط اجرایی

۱- دستاوردهای پژوهشی و فناوری که زمینه بهره برداری تجاری، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آنها وجود دارد، توسط پدیدآورنده/پدیدآورندگان بصورت کتبی به شورای فناوری دانشگاه گزارش می‌شود تا ارزیابی اولیه (از جهت ضرورت و قابلیت ثبت، امکان و نحوه تجاری سازی و بهره برداری) انجام گیرد. این ارزیابی می‌تواند از طریق بررسی داخلی ویا ارجاع به سایر موسسات (نظیر مراجع مالکیت فکری مورد تایید وزراتین و یا معاونت علمی ریاست محترم جمهوری) صورت پذیرد. پس از این مرحله، دانشگاه اقدامات لازم جهت ثبت و بهره برداری از دارایی فکری را به عمل خواهد آورد.

۲- اگر دانشگاه براساس قراردادی تمام یا بخشی از حقوق دارایی فکری حاصله را به دیگری اعطا نماید، باید حقوق پدیدآورنده/پدیدآورندگان دارایی فکری مربوط و حامی نیز در قرارداد مذکور لحاظ شود.

۳- هرگونه تنظیم و عقد قرارداد و موافقت نامه در جهت کسب مجوز و یا بهره برداری تجاری از دارایی فکری، با نظارت و تایید شورای فناوری دانشگاه صورت می‌پذیرد و اطلاعات مربوط به آن ثبت و نگهداری میگردد.

۴- ارایه و افشای اطلاعات مربوط به اختراعات و نوآوری‌ها برای دانشگاه، باید بصورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع باشد، بطوریکه براساس اطلاعات ارائه شده، دستیابی به نتایج حاصله قابلیت تکرار داشته باشد. همچنین این اطلاعات باید حاوی مواردی نظیر عنوان، نام

پدیدآورنده/پدیدآورندگان، توضیح، نام و مشخصات حامی خارج از دانشگاه، تاریخ پایان مرحله پژوهش و طراحی و تاریخ بکارگیری نیز باشد.

۵- در ایده هایی که به تشخیص شورای فناوری دانشگاه قابلیت ثبت به عنوان اختراع را دارند، افشای اطلاعات و انتشار دستاوردهای پژوهشی، باید بعد از اقدام جهت ثبت اختراع در مراجع قانونی توسط دانشگاه یا اعلام کتبی دانشگاه مبنی بر عدم تمایل به ثبت اختراع صورت گیرد.

۶- هرگونه اطلاع رسانی و انتشار دستاوردهای پژوهشی اعم از قابل ثبت یا غیر قابل ثبت (اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی) توسط پدیدآورنده/پدیدآورندگان، باید با ذکر نام دانشگاه صورت گیرد.

۷- چنانچه دانشگاه و یا پدیدآورنده/پدیدآورندگان دارایی فکری نتواند و یا تمایلی به مشارکت در ثبت، کسب مجوزهای لازم و یا بهره برداری از دارایی فکری را نداشته باشد، می تواند حقوق خود را طی موافقت نامه ای به طرف مقابل واگذار نماید که جزئیات آن در مذاکرات بین دانشگاه و پدیدآورنده/پدیدآورندگان تعیین خواهد شد.

تبصره ۱: چنانچه دانشگاه پس از دریافت گزارش اختراع بصورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع، اقدامی در جهت ثبت قانونی آن به عمل نیاورد، مخترع پس از دریافت نامه از دانشگاه می-تواند راسا جهت ثبت اختراع به نام خود اقدام نماید. باید توجه داشت که در این تبصره، شروع فرآیندهای بررسی در شورای فناوری مد نظر می باشد و نه اتمام مراحل ثبت و اعطای گواهی در سقف زمانی تعیین شده.

تبصره ۲: چنانچه دانشگاه به هردلیلی، حقوق مربوط به اختراع را به مخترع واگذار نماید، دانشگاه همچنان مجاز خواهد بود تا از آن اختراع پس از ثبت برای مقاصد تحقیقاتی و آموزشی به صورت غیر انحصاری، غیر قابل انتقال، غیر قابل ابطال و بدون نیاز به پرداخت حق امتیاز استفاده نماید.

ماده ۶- تجاری سازی و کسب درآمد

۱- موضوع تجاری سازی دارایی های فکری، از طریق دانشگاه و با هماهنگی و نظر پدیدآورندگان صورت می پذیرد. پدیدآورندگان موظفند جهت هماهنگی بیشتر و اقدام یکپارچه، هرگونه اقدام در این خصوص را از طریق دانشگاه و با هماهنگی دفتر ارتباط با صنعت انجام دهند.

۲- جهت تجاری سازی و درآمد زایی از دارایی‌های فکری، از طریق مدل‌های ذیل عمل گردد:

۲-۱- مشارکت درآمد از طریق واگذاری حق بهره برداری: در این مدل، دانشگاه طی قراردادی حق بهره برداری از یک دارایی فکری را بصورت انحصاری و یا غیر انحصاری به یک شرکت ثالث واگذار نموده و درصدی از فروش و درآمد محصول را کسب می‌نماید.

۲-۲- فروش حق امتیاز (license): در این مدل، لایسنس دارایی فکری و حق بهره برداری از آن بطور کامل به یک شرکت ثالث با مبلغ مشخص فروخته می‌شود.

۲-۳- تاسیس شرکت دانش بنیان: ممکن است جهت تجاری سازی و کسب درآمد از یک دارایی فکری، شورای فناوری دانشگاه تصمیم به تاسیس یک شرکت دانش بنیان بگیرد، لذا دانشگاه و پدیدآورندگان نسبت به درصد مالکیت خود در دارایی فکری، در شرکت تازه تاسیس سهام دار می‌گردند. سهم سرمایه گذار مالی (در صورت نیاز به سرمایه گذاری) نیز بصورت جداگانه در سهام شرکت منظور می‌گردد.

۳- در هر مورد از دارایی‌های فکری، شرایط عقد قرارداد واگذاری حق امتیاز یا فروش و یا تاسیس شرکت دانش بنیان، توسط واحد ارتباط با صنعت دانشگاه تدوین شده و به شورای فناوری دانشگاه پیشنهاد می‌شود. هرگونه اقدام در این خصوص، منوط به تصویب شورای فناوری دانشگاه می‌باشد.

۴- مدل‌های کاری کسب درآمد از دارایی‌های فکری و درصد سهم دانشگاه و پدید آورندگان و شرکت ثالث، در قراردادهای فی ما بین تعیین و مشخص می‌گردد.

۵- این آیین نامه با تغییر قوانین ملی و تعهدات بین المللی کشور سازگار بوده و در صورت تغییر در آنها، مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.